

Annemiek Schrijver (Arnhem, 1964) is presentator van het IKON-programma *Het vermoeden*. Het boek dat zij samen met Hein Stufkens schreef, verschijnt in de zomer bij uitgeverij Ten Have.

EEN MAN HAD TWEE ZONEN

(NAAR LUCAS 15, 11-32)

Hij heeft het vaderhuis nog nooit verlaten, deed alles wat er van hem werd verwacht, genoot niet van het leven of met mate, heeft blind gehoorzaamd, enkel plicht betracht.

Die ander kon het nergens rooien want hem riep steeds een volgend avontuur.

Hij at met zwijnen, sliep bij lichtekooien.

Hartstocht dreef hem, heimwee, heilig vuur.

Mij werden beiden op den duur vertrouwd alsof ze twee van mijn gezichten tonen.

Ik heb om hen geleden en gerouwd, maar leer ze nu omarmen als mijn zonen.

HEIN STUFKENS

DICHTERBIJ ANNEMIEK SCHRIJVER

Ik ben een heel volk

TEKST: BERT VAN DER KRUK FOTO'S: MICHEL PORRO

“Dit gedicht is nog niet eerder gepubliceerd. Ik heb het kunnen lezen omdat ik samen met Hein Stufkens het boek *Ik geloof het wel* heb geschreven. Het gedicht raakt me enorm, ook door het rijm en het ritme. Het heeft daardoor iets onontkoombars, je wordt erin meegenomen, je kunt niet stoppen. Alles wat rijm en ritme heeft, onthoud ik onmiddellijk. Dat komt door het schoolversje van vroeger. Ik ken hele psalmbundels uit mijn hoofd, niet omdat ik de inhoud begreep, maar omdat de woorden op elkaar rymden. Ook het hele werk van Jean-Pierre Rawie ken ik uit mijn hoofd.

Door dit gedicht realiseer ik me opnieuw dat ik niet uit één stuk ben. Ik ben een heel volk. Ik ben de oppassende brave Hendrika, maar ook de roekeloze rebelse meid. Toen ik twee jaar geleden mijn roman *Rachab* schreef, kwam ik er achter dat ik alle verschillende personages in het boek ben: het gehandicapte meisje, maar ook de beul. Je hebt als mens ook een duistere kant, die moet je niet ontkennen. Alles wat je ontkent, wordt alleen maar groter. Probeer maar eens twee minuten niet aan een witte beer te denken. Het is gevaarlijk om te denken dat het kwade alleen maar buiten jezelf is. Ik ben ook het varken dat in de bio-industrie lijdt. Dat is niet alleen maar een gedachte, nee, dat ervaar ik aan den lijve.

Als vader van al die tegenstrijdige eigenschappen kan ik treuren. Maar ik kan mijn erfenis ook omarmen, zodat ik weet dat alle vaders zulke kinderen hebben.

Als je durft te laten zien dat je een verloren zoon bent, kun je meer begrip opbrengen voor al die andere verloren zonen die overal schelmachtig rondstruinen. Ik ben na achttien jaar relatie nu weer alleen. Dat is heel pijnlijk, maar ik zie het ook als genade. Ik weet nu wat verlies is. Daardoor kan ik me beter verplaatsen in anderen, want overal gaan mensen uit elkaar. Het maakt mij mild. Door zelfinzicht leer ik mijn oordeel te verlaten, ook het oordeel over mezelf. Ik heb geleerd mezelf te vergeven: de rebel niet al te serieus te nemen en ook de aangepaste vrouw niet al te veel credits te geven.

De verloren zoon was een stouterd, dat spreekt me aan. Hij deed zijn naasten misschien verdriet, maar niet met opzet. Hij moest zichzelf worden en dan vallen er spaanders. Als je echt je eigen weg wilt gaan in dit leven, dan zul je altijd mensen pijn doen.

Het gedicht raakt me ook door het bijbelse beeld. Ik merk – tegen wil en dank – dat ik in de christelijke traditie sta en dat de verhalen uit mijn vroegste jeugd onontkoombaar zijn. Het beeld van een jongen die via de omweg van lichtekooien en kroegen toch weer thuiskomt, geldt voor mij in spiritueel opzicht ook. Ik heb een enorme omweg gemaakt, via het boeddhisme, maar ben daardoor meer gaan begrijpen van het christendom en er ook meer van gaan houden.” ■